

Hodnocení
rigorózní práce pana Mgr. Michala Nedělky

Finančně právní aspekty provozu na pozemních komunikacích

Pan Mgr. Nedělka si za téma své rigorózní práce vybral problematiku finančně právních aspektů provozu na pozemních komunikacích.

V úvodní pasáži autor stručně zdůvodnil výběr daného tématu.

V druhé hlavě, nazvané Historický exkurz, Mgr. Nedělka, vysvětlil vývoj zdanění automobilů v našich zemích od začátku 20. století a dále stručně zmínil i historii správních poplatků, jež souvisely s provozem a dispozicí s automobilem.

V úvodu třetí hlavy, Finančně právní aspekty provozu na pozemních komunikacích, se autor nejprve věnoval zákonným definicím jednotlivých druhů vozidel a pozemních komunikací. Třetí hlava tvoří stěžejní část rigorózní práce a je dále rozčleněna na jednotlivé kapitoly.

V první kapitole se Mgr. Nedělka zabýval daňovými aspekty užívání automobilů a dospěl k závěru, že jednotlivé daňové aspekty jsou konkretizovány daní silniční, daněmi z příjmů, daní dědickou a darovací, daní z přidané hodnoty a spotřební daní, a to konkrétně daní z minerálních olejů. Následně se autor věnoval daňovým dopadům jednotlivých případů užívání automobilů, a to v první řadě daňovým otázkám souvisejícím s nabytím automobilu, kde rozebral zejména daň dědickou a darovací. V druhé části vysvětlil daňové aspekty související s užíváním automobilu k podnikání, kde se soustředil nejprve na daň silniční. V návaznosti na tuto problematiku blíže rozebral činnost Ministerstva dopravy a Státního fondu dopravní infrastruktury. V další pasáži se věnoval zdanění příjmů podnikatele z prodeje automobilu a z jeho pronájmu a daňovým dopadům poskytnutí automobilu zaměstnanci. V souvislosti s tím vysvětlil i daňové odepisování automobilů a ostatní daňově uznatelné výdaje související s užíváním automobilu k podnikání. Poněkud nesystematicky zařadil do části „Automobil zaměstnance vyslaného na zahraniční pracovní cestu“ objasnění spotřební daně z minerálních olejů a dále i daně z přidané hodnoty. Oběma těmito daním měl autor věnovat samostatné pasáže, když následně již samostatnými nadpisy odděluje jednotlivé okruhy problémů souvisejícím s daní z přidané hodnoty (nárok na odpočet,

dodatečné zdanění a pod.). V rámci vysvětlení daňových aspektů užívání automobilu k podnikání postrádám zhodnocení daňových dopadů při pořízení automobilu na „leasing“. Tyto aspekty by autor mohl vysvětlit při ústní obhajobě své rigorózní práce, přičemž by se měl pokusit i o srovnání stávající právní úpravy a úpravy účinné od 1.1.2008.

Druhou kapitolu autor věnoval poplatkovým a dalším finančním aspektům užívání automobilu. V rámci poplatkových povinností se zabýval vysvětlením poplatku za užívání dálnic a rychlostních silnic motorovými vozidly, včetně objasnění výkonového zpoplatnění v souvislosti se zavedením systému elektronického mýtného. Konstatuje, že Komise EU doporučila použít u nových elektronických mýtních systémů techniku lokalizace satelitu nebo mobilního rádiového spojení a že v ČR je použita, navzdory doporučení, mikrovlnná technika, což uzavírá tak, že „systém elektronického mýtného v ČR tedy pracuje na bázi spolehlivé moderní mikrovlnné technologie, která se svou jednoduchostí a nenáročností osvědčila“. Tento závěr je právě s ohledem na doporučení Komise i s ohledem na praxi v jiných evropských státech přinejmenším diskutabilní. Dále se autor zabýval správními poplatky za zápisy vozidel do registru vozidel, vydání registrační značky a vydání a změny řidičských průkazů, dále za různá schválení technické způsobilosti, za úkony související s vydáním licencí a povolení k provozování osobní a nákladní dopravy a za povolení zvláštního užívání pozemních komunikací speciálními a nadrozměrnými vozidly. Mezi místní poplatky související s užíváním automobilů autor zahrnul i poplatek za užívání veřejného prostranství, což očividně není poplatek, který by se vázal k provozování automobilů. V rámci ostatních finančních aspektů souvisejících s provozováním automobilů se autor zabýval problematikou zón placeného stání, platebními povinnostmi v souvislosti s odstraněním vraku, zpoplatněním automobilů v Krkonošském národním parku a rozhlasovým a televizním poplatkem. Do této části zařadil rovněž pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla.

Ve čtvrté hlavě, Právní úprava ve vybraných zemích EU, se autor zabýval řešením daně z motorových vozidel a zpoplatněním provozu na pozemních komunikacích ve Slovenské republice, v Rakousku a v Německu, kdy se pokusil i o stručnou komparaci s českou právní úpravou.

V páté hlavě, Závěr, autor pozitivně zhodnotil stávající systém daní a poplatků spojených s provozem automobilů, který považuje za poměrně vyspělý. U daně silniční de lege ferenda zvažuje její rozšíření na všechny automobily a změnu základu daně, kterým by mělo být množství vypouštěných emisí CO₂, event. uzákonění obecné daně z motorových vozidel jako ekologické daně, která by se týkala aut od určitého data výroby. Ostatní

popsané daně a jejich dopady na provoz automobilů na pozemních komunikacích považuje autor za uspokojivé.

Do přílohy rigorózní práce autor zařadil Pokyn D-270 Ministerstva financí, Rozhodnutí o snížení daně silniční.

Chybějící kritické zhodnocení stávající právní úpravy a nedostatečně konkrétní úvahy de lege ferenda považují za základní nedostatek rigorózní práce. Autor se v podstatě omezil na popis stávající právní úpravy, neobjasnil žádné výkladové problémy, ke kterým při interpretaci jednotlivých daňových zákonů může dojít a nevěnoval se ani aktuální judikatuře, ať již tuzemské či evropské. Tyto nedostatky by autor měl napravit při ústní obhajobě své rigorózní práce.

Citace odborné literatury odpovídá zvyklostem vědecké práce.

Přes shora uvedené nedostatky, které jsem autorovi vytkl, doporučuji předloženou rigorózní práci k obhajobě.

V Praze dne 16.11.2007

JUDr. Petr Novotný